

А.Г.Плахонін

ЕЛЕКТРОННІ ПРОЕКТИ ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

Кінець ХХ ст. означений широким взаємопроникненням методів досліджень суспільних та природничих наук. Інформаційна революція не оминула й історичну науку. Якщо в 60-х рр. ХХ ст. найбільш актуальним було питання про застосування квантитативних методів у історичних дослідженнях, переважно в економічній історії, то 90-ті рр. ХХ ст. стали добою справжньої комп'ютерної революції. Спершу звичайний замітник друкарської машинки, у наші дні комп'ютер увійшов у творчу лабораторію дослідника як незамінний інструмент у складній справі систематизації та опрацювання масових джерел, швидкого доступу до інформаційних ресурсів у найвіддаленіших куточках світу, наукової комунікації. Ба більше, - комп'ютер став потужним засобом поширення наукових знань завдяки всесвітній мережі Інтернет.

Від січня 2002 р. в Інституті історії України Національної академії наук України діє робоча група з наукової інформації суспільних наук. Перше завдання, яке було покладено на цю групу, - створення електронної версії "Українського історичного журналу", що здійснювалося за фінансової підтримки Міжнародного фонду "Відродження". Завдяки сучасним електронним технологіям журнал став доступним для користувачів Інтернет в усьому світі. Із кінця 2003 р. з ним ознайомилися майже 9 тисяч читачів із 64 країн світу.

Електронна версія журналу розміщена за адресою:

<http://www.history.org.ua/journal/index.htm>

У вільному доступі тут розміщено архів журналів починаючи з 1998 р. Формат *.pdf дозволяє зберегти всі особливості друкованого видання при використанні програми AcrobatReader; до того ж ця програма є вільнопоширюваним програмним забезпеченням. Уже в найближчому майбутньому на сайті журналу з'явиться база статей за 1992-2005 рр., оперативно оцифровуються нові випуски.

За умов недостатнього фінансування науки багато наукових видань виходять мізерними тиражами (100-300 примірників), тож є малодоступними для читачів. Єдиний вихід із цієї проблеми - Інтернет. Саме тому робочою групою постійно ведеться робота з оцифровки періодичних видань Інституту історії України НАН України.

Зокрема на сайті інституту (<http://www.history.org.ua>) розміщено архіви альманахів "Ruthenica" (<http://www.history.org.ua/ruthenica/index.htm>), "Соціум: соціальна історія" (<http://www.history.org.ua/socium/contents.htm>), "Україна в Центральній-Східній Європі" (<http://www.history.org.ua/Ua/index.htm>);

збірника наукових праць "Проблеми історії України: факти, судження, пошуки" (<http://www.history.org.ua/zbirnyk/index.htm>).

Із часом з'являться нові проекти. Зокрема розпочато роботу над електронними проектами "Україна: хроніка ХХ століття" (формат: цей день в історії), "Електронна енциклопедія історії України". Усе це - справа на кілька років, але історична наука в Україні все ж таки завойовує своє місце в інформаційному просторі.

